

TRONDHEIM KOMMUNE

Jaepiesoejkesje Belnie - saemien
maanajgierte Tråante
Jahkeplána Belnie - sámi mánáidgárdi
Troanddimis
Årsplan Belnie - samisk barnehage i
Trondheim
2024/2025

“En ting er å legge planer, noe ganske annet er å vite hvor man har
lagt dem”

(Ole Henrik Magga)

Årsplanen er basert på Lov om barnehager, Rammeplan for barnehager og enhetsavtalen for de kommunale barnehagene i Trondheim. Årsplanen for samisk avdeling Belnie må sees i sammenheng og som et tillegg til årsplanen til Ferista friluftsbarnehage.

Om Belnie saemien maanajgierte / Belnie sámi mánáidgárdi

Belnie er en samisk avdeling ved Ferista friluftsbarnehage i Tråante. Tilbudet ble etablert høsten 2017 Tråante, som byens første samiske barnehagetilbud. Tilbudet er for samiske barn og familier, der barna får tilegne seg samiskspråklig kompetanse, styrke sin identitet, videreføre og få tilhørighet til sin samiske kultur og samfunn. Siden 2020 har tilbudet vært en egen avdeling. Barnehageåret 2024/2025 har vi 16 barn fordelt på to grupper, Stuorra Belnie med 12 barn og Unna Belnie med 4 barn. Barn og familier på Belnie har samisk tilknytning, om det er fra nordsamiske, sørsamiske eller lulesamiske områder der de samiskspråklige forutsetningene varierer fra samiskspråklige hjem til norskspråklige hjem. Ferista består i tillegg av småbarnsbaser og storbarnsbaser.

Uansett grad av samisk i din familie er du velkommen til å søke på det samiske barnehagetilbudet på Ferista friluftsbarnehage.

Prosjektet “samiskspråklige barnehager”

Fra barnehageåret 2023/2024 er Belnie en del av Sametingets prosjekt “samiskspråklige barnehager”. Dette innebærer at barnehageplassen til samiske barn blir dekket av Sametinget gjennom prosjektet og at barnehagen systematisk skal jobbe med å gjøre tilbudet fullt ut samiskspråklig. Med prosjektet har Belnie flere planleggingsdager der avdelingen er stengt i forhold til den øvrige barnehagen da vi jobber med kompetanse og kunnskapsløft. Prosjektet varer til 2026.

Samarbeidspartnere

Fra 2018 har vi en knutepunktfunksjon overfor andre barnehager i Trondheim kommune. Dette innebærer veiledning, informasjon og kulturformidling til barnehager i byen generelt og til barnehager med samiske barn spesielt. Hver siste fredag i måneden inviterer vi samiske barn fra andre barnehager til oss.

Det samiske tilbud Belnie har samarbeid med Jakobsli skole med samiske lærerne med sosiale treff og pedagogiske nettverk, sørsamisk barnehagenettverk sammen med Røros, Snåsa kommune, Røyrvik og andre, Dronning Mauds Minne Høgskole, Nord Universitet, samiske organisasjoner lokalt og nasjonalt, Sametinget, Statsforvalteren i Trøndelag og i Nordland, Senter for samisk i opplæringa, Cizáš samiske barnehage i Oslo, SANKS og NASAK.

Målsetning:

Gjennom tett samarbeid med foreldre ønsker vi å tilby samiske barn et godt utgangspunkt i livet. Tråante er et historisk samisk område og arbeidet med det samiske barnehagetilbudet har vært en viktig institusjon for å revitalisere/oppretholde det samiske språket og den samiske kulturen. Belnie utgjør en hjørnestein for et levende bysamisk samfunn i Tråante og omegn, og tilbudet har som hensikt å bringe samiske barn og familier sammen for å lære språk og kultur i fellesskap.

“Samiske barnehager skal fremme barnas samiskspråklige kompetanse, styrke barnas samiske identitet og videreføre samiske verdier, samisk kultur og tradisjonskunnskap. I samiske barnehager er samisk hovedspråk. Barnehageeieren skal vedtektsfeste at barnehagen har som formål å styrke barnas identitet i et barnehagemiljø med samisk språk og samisk kultur. Barnehagetilbudet skal være en integrert del av det samiske samfunnet. Det er en forutsetning at personalet behersker samisk språk og har kunnskap om samisk kultur.” (Rammeplanen for barnehager, 2017)

Språkarbeid

Språk er en viktig faktor i identitetsbyggingen til individet, dette også innenfor samisk. Vårt mål med språkarbeidet i barnehagen er å styrke den samiske språkutviklingen hos barnet. Belnie har 5 ansatte og 16 barn. To pedagogiske ledere er fra nordsamiske områder og behersker nordsamisk. To norske pedagogiske medarbeidere går i dag på Nordsamisk Språkkurs gjennom E-skuvla, og vil fortsette med dette gjennom barnehageåret 2024-2025. Vi har en språkarbeider i en 25% stilling som behersker nord- og sørsamisk. En av de norske ansatte har tidligere gått sørsamisk språkkurs gjennom Folkeuniversitetet. Dette betyr at hverdagsspråket på Belnie er nordsamisk. Barna på Belnie er fra nordsamiske, lulesamiske og sørsamiske områder.

En viktig målsetning med språkarbeidet er å jobbe opp mot sterke språkmodeller (sametinget.no). *Sterke språkmodeller* forutsetter at vi har god samiskspråklig kompetanse der samisk har en mulighet til å være det språket som høres på avdelingen. Barn lærer hos oss ord, fraser, begreper, sang og lek på samisk til stunder der barns medvirkning og motivasjon er sentral i språklæringen. Dette gjøres under samling, måltidssituasjoner og andre rutinesituasjoner, i lek, i naturen, ved boklesing, spill og ved bruk av digitale verktøy for å nevne eksempler. Vi har som mål å jobbe med sterke språkmodeller og bli fullt samiskspråklige på Belnie.

Vi jobber også på sikt med å få på plass et samisk foreldrekurs slik at foreldre skal kunne ta del i samiskopplæringen parallelt med barna — skal vi lykkes med at barna skal lære seg samisk må vi også jobbe for at foreldrene skal lykkes. Vi har som mål å ha biannual samiskkurs for ansatte og foreldre, som er et viktig bidrag til å løfte kompetansen og kunnskapen innenfor samisk språk.

Arbeid med kulturelt innhold

Belnie, som er en samisk avdeling i en storby, har ulike forutsetninger til å jobbe med kultur enn kjernesamiske områder. Mulig en kan si at det er desto viktigere med et godt fokus på samiske verdier gjennom tradisjon.

På Belnie representeres et mangfold av samiske kulturer. Med kultur menes her de verdiene, ferdighetene og kunnskapene mennesker tilegner seg som medlemmer av et samfunn, og som overføres fra generasjon til generasjon. På Belnie jobber vi med å gi et vidt kulturelt tilbud til barna som de kan identifisere og forstå seg selv gjennom. Vi må anerkjenne at samisk oppvekst i en storby vil gjøre barna flerkulturelle med et oppvekstmiljø innenfor norsk og samisk kultur, også med barnehagen som er norsk og samisk.

Vi jobber på Belnie med å videreformidle samisk tradisjonskunnskap. Dette gjøres blant annet i arbeid med høsting av naturen, bruk og bearbeiding av mat, joik og musikk, historie- og eventyr fortellinger og håndverk som eksempler.

Belnie og det pedagogiske arbeidet bygger på “samiske pedagogiske grunnprinsipper” som støtter og veileder oss i vårt arbeid og våre pedagogiske verdier. Samiske tenkemåter og praksiser er her sentral i vårt virke.

Det viktigste arbeidet er å bygge samisk samfunn i Trondheim og være en naturlig møteplass for samiske familier.

*Hvis jeg ikke visste
at jeg tilhører et folk
visste jeg ikke
at du er du
at verden har mange folkeslag
(Nils-Aslak Valkeapää)*

Samarbeid på huset

Enkelte av arrangementene på huset skjer i samarbeid mellom Belnie og friluftsdelen. Hele Ferista har et samarbeid gjennom hele året. Førskolebarna har egen gruppe hvor Belnie og storbarn samarbeider for å gjennomføre turer, besøksdager og førskoleaktiviteter en gang i uken. Gjennom hele året vil barnehagen samarbeide for å markere høytider, nasjonaldager og leir, men samtidig vil Belnie være noe skjermet for å bevare og styrke barnas samiske språk, kultur og identitet.

Overgang barnehage - skole

Vi følger Trondheim kommunes rutiner for overgangen mellom barnehage og skole. Vi avtaler møter med skolen og foreldrene der vi ser det er behov for tilrettelagt overgang til skole.

Året rundt i naturen og de 8 samiske årstider

Som friluftsbarnhage er skogen vår viktigste leke- og læringsarena. Vi gir barna gode og mangfoldige naturopplevelser hvor de får mulighet til å utvikle glede ved å ferdes i naturen og en forståelse for naturens verdi. Vi ønsker at barna skal bli nysgjerrige og utforskende på naturvitenskapelige fenomener, samt få erfaring med bruk av teknologi og ulike redskaper.

Vi følger naturens skiftninger gjennom årstidene og barna opplever naturen i all slags vær og til alle årstider. De får god kjennskap til hvordan alt i naturen henger sammen, hvordan alle livsformer er avhengige av hverandre, og hvordan vi som mennesker er en del av denne sammenhengen. Vi ønsker at barna skal få en begynnende forståelse av betydningen bærekraftig utvikling. Vi tror at barn som får være mye ute i naturen blir glad i den, de lærer seg å ta ansvar for naturen og får et ønske om å ta vare på jorda vi lever på.

For oss er sporløs ferdsel viktig, vi er svært bevisst på å etterlate naturen med minst mulig spor etter oss. «**Gjest i naturen**» er en del av vårt holdningsskapende arbeid, og det er vår

måte å formidle Miljødirektoratets prinsipp om «sporløs ferdsel» på og de rettigheter og plikter som følger av friluftsløven.

Vår nærhet og tilknytning til naturen, samt vår måte å følge naturens skiftninger gjennom årstidene kan sees i sammenheng med samenes åtte årstider, hvor naturens syklus gjennom året henger nøye sammen med naturens råvarer til matlaging, duodji (håndverk) tradisjoner og dyreliv. De tradisjonelle aktivitetene, tilgjengelige naturressurser i de ulike årstidene og endringer i dyre- og plantelivet gjennom hele året gjenspeiles i årstidskalenderen, og er utgangspunkt for barnehagens virksomhet.

Ferista friluftsbarnhage
Postadresse: Trondheim kommune,
Ferista friluftsbarnhage
Postboks 2300 Sluppen
7004 TRONDHEIM
Telefon: 46908567
Besøksadresse: Fjellseterveien 24
Åpningstider: 07:15 - 16:30
www.trondheim.kommune.no/ferista-fbhg